

Nr 663

Av fru Nettelbrandt och herr Keijer, om stöd för turistnäringen i Stockholms skärgård.

Turismen spelar inom Stockholms läns skärgård icke samma dominerande roll för traktens näringsliv som är fallet inom vissa andra delar av vårt land. Skärgården har emellertid genom sin växlande topografi, vida utsträckning och stora variation på natur- och kulturmiljöer möjligheter att bli en faktor av betydelse för såväl svensk som internationell turism. Stockholms skärgård borde ta till vara sina förutsättningar som ett livligt frekventerat turistmål. Men skärgårdsområdet har en ganska begränsad turistpotential. En expansion av turismen — föranledd inte minst av den stora folkökningen i Stockholms län — måste därför föregås av en noggrann planering.

En utökning av antalet campingplatser och gästhamnsverksamheten är en nödvändighet för att tillgodose det allt starkare behovet och för att samtidigt skydda och stödja den inhemska befolkningen. Den s. k. bygdese mestern som blivit en omtyckt fritidsform på många håll borde även inom Stockholms skärgård och kustbygder kunna bli en god form till kontakt med den bofasta befolkningen för långväga besökande från såväl Sverige som utlandet. Vandrarhem saknas nästan helt i kust- och skärgårdsområdena. Även pensionat och motell är tunnsådda. Särskilda »båtell» för båtuturister utformade ungefär som motellen borde kunna finnas. Kartor och vägledning skulle också kunna underlätta för besökande.

Stockholmsområdet har särskild känning av fritidsbehovens utomordentliga utveckling under senare tid. Ett ökande antal människor erhåller dubbel bosättning och blir bil- och båtägare. I takt med femdagarsveckans förverkligande blir denna konsumtionsinriktning ännu mer markant. Inom Stockholms skärgård framträder dessa förändringar givetvis med särskild styrka, eftersom skärgårdsområdet är lätt tillgängligt från landets mest tätbefolkade område. Växande skaror semesterfirare och turister lockas hit till fritidsbebyggelse eller tillfälliga besök.

När det gäller fritidsbebyggelsen uppstår en mängd problem både för den bofasta befolkningen och för den tillfälligt bosatta. Det gäller både att rädda den orörda naturens miljövärden och att göra dessa tillgängliga för allmänheten, samtidigt som skydd mot skadegörelse och vandalisering måste skapas. I en partimotion från vår sida påtalas behovet av en reformerad bebyggelselagstiftning för att tillgodose fritidsbebyggelsens behov utan att

kränka natur- och miljövärden. I denna motion påtalas också svårigheterna för de små primärkommunerna att med egna resurser lösa tätorternas fritidsfrågor. Ett samarbete behövs otvivelaktigt mellan Stockholms stad och Stockholms län för att lösa dessa frågor. Storstockholmsområdets fritids-expansion illustrerar väl det i samma partimotion påtalade behovet av regionala lösningar på dessa problem.

I Stockholms skärgård finns goda möjligheter att vinna ersättning för befolkningens minskade arbetsmöjligheter genom bortfallet av traditionella arbetsområden genom att i stället skapa förutsättningar för en expansion av den naturliga och starkt ökande efterfrågan på tjänster inom fritidsområdet. Kungl. Maj:t har efterlyst åtgärder för att förbättra försörjningsförhållandena för den bofasta befolkningen i Stockholms läns skärgård. En inriktning på fritidsbehoven ligger ju då särskilt nära till hands. Till fullföljande av ett givet uppdrag att finna vägar till nya försörjningsmöjligheter i skärgården har länsstyrelsen bl. a. gjort en översyn av turistnäringen och dess möjligheter till expansion i skilda hänseenden.

Stockholms skärgård har genom sin säregna rikedom av kobbar och skär, sund och fjärdar stora förutsättningar att bli ett lockande och efter sökt turistmål för människor också från avlägsna platser. Att dessutom befolkningen i storstockholmsområdet är i ständigt växande och därför i ständigt ökat behov av utrymme för en meningsfull användning av fritiden gör en satsning på skärgården som turistattraktion helt naturlig. Med en utveckling av de rena turistnäringarna följer också en ökad efterfrågan på en rad olika affärer och serviceinrättningar samt en stimulans för bygdens hemslojd och konsthantverk.

Stockholms turisttrafikförbund har till uppgift att utforma turismen i Stockholms stad och län. På grund av begränsade medel har de personella resurserna icke varit tillräckliga för några väsentliga uppgifter utöver vad som fordrats för att möta den växande strömmen av turister från utlandet. Förbundet skulle behöva ökade ekonomiska resurser för att få möjlighet att ta sig an de närliggande och angelägna turistproblemen från Stockholms stad och län. Betydelsen härav när fritidsbehoven ökas genom längre semester och kortare arbetstid och för invånarna i bygden, som ser sina traditionella arbetsmöjligheter krympa kan inte nog överskattas. Denna tvåsidiga fördel i förening med nyttan för landet som helhet av en expanderande och utåtriktad turistnäring gör särskilda insatser för tillvaratagande av Stockholms skärgård som turistattraktion särskilt motiverade. Anställande av en turistintendent för länets turistfrågor skulle betyda ett värdefullt steg i rätt riktning.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte

dels anvisa ett årligt anslag av 30 000 kr. till Stockholms turisttrafikförbund för anställande av en turistintendent

med huvudsaklig uppgift att verka för en utveckling av turistnäringen inom Stockholms läns kust- och skärgårdsområde,

dels hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag till stöd — förslagsvis genom anordnande av kreditgarantier — för nyetablerings- och investeringsverksamhet inom turistnäringen i Stockholms läns kust- och skärgårdsområde.

Stockholm den 26 januari 1964

Cecilia Nettelbrandt

Augustinus Keijer